

تیر پیشنهادی: امنیت اقتصادی بستری مناسب برای دستیابی به توسعه**امنیت اقتصادی بستری مناسب برای دستیابی به توسعه**

امروزه امنیت به مفهوم کلی آن به عنوان مهم‌ترین محرک و موتور توسعه یافتگی، از مباحث بسیار مهم و حساس جوامع بشری است که بعد اقتصادی آن در برنامه‌های اقتصادی کشورها مورد توجه جدی قرار دارد. امنیت اقتصادی به معنای ایجاد احساس اطمینان، امنیت و آرامش در دسترسی به عوامل توسعه اقتصادی کشورها در برابر انواع فشارهای ارتباطات بین‌المللی، دولتی، اداری، دفاعی، سیاسی، حقوقی و قانونی است.

به عبارت دیگر یک جامعه را زمانی می‌توان از لحاظ اقتصادی ایمن دانست که ثبات در آن جامعه وجود داشته و خانوارها و بنگاه‌ها به عنوان مهم‌ترین نهادهای اقتصاد و بازار بتوانند در محیط رقابتی سالم و با می‌زان اطلاعاتی کسان به بهینه‌سازی رفتار خود بپردازند.

در حال حاضر، امنیت اقتصادی، یکی از مهم‌ترین شاخصه‌های توسعه یافتگی است. کشورهای در حال توسعه، جوامعی هستند که اولین و مهمترین گام برای آنها دستیابی به امنیت اقتصادی است تا در پرتو آن به یک نظام اقتصادی مطلوب برای ارتقای تولید دست یافته و آنگاه به رفاه اقتصادی با تکیه بر کمبود کالاها و خدمات که هدف نهایی هر نظام توسعه یافته است، برسند.

بطور کلی، امنیت اقتصادی دربرگیرنده ابعاد مختلفی چون (سرمایه‌گذاری، اشتغال و درآمد، وضع و اجرای قوانین و مقررات و تحولات ارتباطات بین‌المللی) است و معیار اصلی و مشترک برای همه ابعاد آن، این است که نظام اقتصادی توانایی حفاظت از مردم را در برابر انواع فشارهایی که خارج از کنترل آنهاست، داشته باشد.

موسسه تحقیقاتی لگاتوم در گزارش سال ۲۰۱۴، ۱۴۲ کشور جهان را در هشت زمینه اصلی اقتصاد، کارآفرینی و فرصت‌ها، دولت، آموزش، سلامت، اطمینان و امنیت، آزادی‌های فردی و سرمایه‌های اجتماعی و بر اساس ۸۹ متغیر مورد مطالعه قرار داده و با یکدیگر مقایسه نموده است. کشورها در رده‌بندی نهایی این موسسه به چهار دسته «رده بالا»، «بالتر از میانگین»، «پایین‌تر از میانگین» و «رده پایینی» تقسیم‌بندی می‌شوند. در این رتبه‌بندی، شبه‌جزیره اسکاندیناوی و شمال اروپا در بالاترین رده، قرار گرفته‌اند. ایران، با رتبه ۱۰۱، در گروه کشورهای «پایین‌تر از میانگین» و در رده کشورهای چون مصر، بنگلادش، گواتمالا، آلبانی، جمهوری آذربایجان، السالوادور و... قرار دارد.

در این بررسی، ایران در دو زمینه «اقتصاد» و «کارآفرینی و فرصت‌ها» به ترتیب رتبه ۹۱ و ۹۳ را دارد که این کشور را در دسته «پایین‌تر از میانگین» قرار می‌دهد. در چهار زمینه «دولت»، «اطمینان و امنیت»، «آزادی‌های فردی»

و «سرملی‌های اجتماعی» ایران به ترتیب با رتبه‌های ۱۲۰، ۱۲۳، ۱۲۶ و ۱۲۰ در ردیف کشورهای «رده پای‌ین» قرار می‌گیرد. اما با کسب رتبه ۵۷ در «آموزش» و همچنین ۶۷ در «سلامت» از کشورهای جهان سوم فاصله گرفته و خود را به کشورهای در حال توسعه می‌رساند. همچنین در میان ۱۶ کشور خاورمیانه و شمال‌آفریقا، رتبه یازدهم را به خود اختصاص داده است.

در شرایط کنونی کشور، علاوه بر استمرار بخش عمده عوامل تاریخی ناامن‌کننده فعالیت‌های اقتصادی، شرایط متحول جهانی نیز از یک سو مرتباً اعمال حق حاکمیت ملی را با دشواری‌های بیش‌تر و محدودیت‌های افزون‌تر همراه می‌سازد و از سوی دیگر، به کشمکش‌ها و هرج و مرج‌های منطقه‌ای دامن می‌زند. بنابراین به منظور تأمین ثبات سیاسی و امنیت اقتصادی، بهبود زیرساختها و نیز وضع و اجرای قوانین و مقررات مناسب، لازم و ضروری به نظر می‌رسد. در هیچ کشوری از کشورهای موفق در زمینه ایجاد امنیت اقتصادی، برخورد با مسئله از نظام اجرایی شروع نشده است؛ بلکه در تمامی تجربیات موفق، راه‌اندازی و ایجاد یک قوه قضائیه قاطع و مورد اعتماد در اولویت برنامه‌های امنیت اقتصادی قرار داشته است و به خصوص عنصر جلب اعتماد عمومی توسط یک دستگاه کارآمد قضایی، از منزلتی استثنایی برخوردار بوده است.

در بلندمدت نیز دولت باید با احیای ارزش‌های دینی و ایجاد نظام فرهنگی ناب اسلامی از یک سو و گسترش آزادی‌های سیاسی، اجتماعی و اقتصادی از سوی دیگر، در تأسیس نظام‌های اقتصادی، اجتماعی، سیاسی و فرهنگی نسبتاً خودمختار و آزاد بکوشد؛ زیرا بدون ایجاد این نظام‌های به‌طور نسبی مستقل و خودمختار، «امنیت اقتصادی» و «رفاه اجتماعی» به نحو پایدار تحقق نخواهد یافت.

تایید تهیه کننده:	تایید مدیر ذیربط:	تایید حوزه ریاست:	تایید رئیس موسسه:
☐	☐	☐	☐